

El gran error

written by Pere Grau i Rovira | 3 de març de 2022

La brutal agressió a Ucraïna, aquest gran error del megalòman autòcrata al Kremlin, que no li està sortint pas com segurament s'esperava, ha motivat que surtin diverses veus d'impecable anomenada que tot i censurant aquesta guerra oberta, s'oposen a condemnar-lo sense més ni més i en un afany (en si lloable) d'objectivitat es pregunten fins a quin punt les potències occidentals han "menyspreat els legítims interessos de Rússia", han incomplert acords anteriors i així en darrer terme han motivat aquesta reacció del "tsar" rus.

Amb tots els respectes que em mereixen els que expressen aquesta opinió crec que les seves bones intencions en aquest cas no encaixen. Perquè no es tracta pas que els països de l'OTAN, i expressament els Estats Units, ferguessin per estendre l'àmbit de l'aliança tant cap a l'est com es pogués. La pressió per l'ampliació va venir precisament dels estats de l'antiga "zona d'influència" soviètica, que temien ser incorporats a Rússia o dominats per ella altra vegada, amb les manyes que calgués. I aquest temor no existia sense fonament, fins i tot abans que les intervencions russes a Geòrgia, al Donbass i a Crimea engegessin totes les alarmes, essencialment als països bàltics i a Polònia.

Ni que quan el 1989 es dissolgué la Unió Soviètica, els occidentals assegurassin verbalment (no per cap pacte firmat) que l'aliança atlàntica no s'expandiria cap a l'Europa oriental, això mirat fredament no passava de ser una "declaració d'intencions" que en aquell moment era segurament sincera. Però els governants russos i sobretot Putin han treballat contínuament per desestabilitzar els països fronterers. Avui crec que podem aventurar la suposició sense gaire marge d'error, que sense la seva pertinença a l'OTAN, als tres països bàltics ja tornaria a onejar la bandera russa.

I si bé és cert que Ucraïna ha pogut fer errors en el tractament de la minoria russa del Donbass, no s'hauria arribat a la greu situació actual si Putin i la seva "cort" en lloc d'enviar "voluntaris" a atiar una lluita armada, hagués usat el seu indubtable poder de pressió per tal que la minoria russa obtingués uns drets especials amb autonomia clara dins de l'Estat ucraïnès. Però els drets d'aquesta minoria a Ucraïna no eren per a Putin un afer a negociar sinó una eina per "castigar" els ucraïnesos pel pecat d'haver-se desempallegat del govern pro-rus de Janukovitch amb la revolta del Maidan de Kíev; per "castigar-los" per haver volgut seguir un camí (per imperfecte que encara sigui) cap a una societat autènticament democràtica, que serveixi de perillós exemple a seguir per la població de Rússia.

Les protestes creixents (i difícils) a Rússia contra la "guerra de Putin", són una de les proves que Putin i la seva camarilla no defensen "els interessos legítims de Rússia", sinó els molt concrets de l'aparell que domina l'economia del país. Si volem usar un terme que als catalans ens és més que conegut, és "la caverna russa" (amb Putin a dalt de tot) la que defensa les seves prerrogatives amb dents i ungles. Però aquesta vegada s'han equivocat. Sembla que comptaven amb un passeig militar fàcil i amb una acostumada desunió occidental. I totes dues premisses han fallat. Els ucraïnesos defensen la seva llibertat com ningú no havia esperat i Occident està més fermament unit que mai.

Malauradament, no podem saber ara quantes víctimes innocents costarà aquesta aventura del neoimperialisme rus, possiblement no sols a Ucraïna. Només sabem que el món és un altre des del 24 de febrer, i que la idea que a Europa s'havien acabat les guerres per sempre l'han desmuntat els tancs russos a Kharkiv i a Kíev. Però tinguem-ho clar: els criminals no són "els russos" dit així sense fer distincions. Perquè a Rússia, de mica en mica, i malgrat la desinformació que pateix la població, el rebuig contra la guerra d'Ucraïna comença a

créixer més del que sembla. No és pas segur, perquè l'aparell repressiu dels manaires russos és molt fort, però no s'hauria de descartar que aquest gran error fos per Putin el principi del final del seu poder.